

Aansluiting (concept) kerndoelen Digitale geletterdheid, voortgezet onderwijs, met leerdoelen lesprogramma 'Doe je digiding!' van Stichting Digisterker

**doe je
digiding!**

Inhoudsopgave

Algemene toelichting.....	3
Inhoudelijke koppelingen kerndoelen Digitale geletterdheid met leerdoelen Doe je digiding!.....	3
Specifieke leerdoelkoppelingen.....	5
Digitale geletterdheid Kerndoel 21A: Digitale systemen	5
Digitale geletterdheid Kerndoel 21B: Digitale media en informatie	7
Digitale geletterdheid Kerndoel 21C: Data	9
Digitale geletterdheid Kerndoel 23A: Veiligheid en privacy.....	10
Digitale geletterdheid Kerndoel 23B: Digitale technologie, jezelf en de ander.....	12
Digitale geletterdheid Kerndoel 23C: Digitale technologie, samenleving en de wereld	12

Algemene toelichting

Doe je digiding! is een lesprogramma dat jongeren, onder andere, ondersteunt bij het ontwikkelen van digitale geletterdheid. Het programma laat zien hoe digitale technologie en media een rol spelen in het dagelijks leven en hoe jongeren hier zelfstandig en verantwoord mee om kunnen gaan. Daarbij gaat het om praktische vaardigheden, zoals het gebruiken van DigiD, veilig online betalen of informatie beoordelen, maar ook om inzicht in kansen en risico's van digitale technologie. De thema's sluiten aan bij herkenbare levensgebeurtenissen in het leven van jongeren, zoals het regelen van studiefinanciering, een zorgverzekering afsluiten of een bijbaan vinden. Zo biedt Doe je digiding! een concrete en levensechte context waarin digitale geletterdheid betekenis krijgt en jongeren worden voorbereid op deelname aan de digitale samenleving.

De kerndoelen digitale geletterdheid zijn opgesteld voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Doe je digiding! richt zich echter op de bovenbouw. Het lesprogramma sluit inhoudelijk aan op de kerndoelen voor de onderbouw en vormt daarmee een logisch en passend vervolg dat in de bovenbouw kan worden ingezet. De informatie in dit document biedt hiervoor input.

Doe je digiding! bestaat in diverse varianten. In onderstaande gaat het zowel over de lesmodules voor vmbo als die voor havo/vwo. Waar het specifiek gaat over alleen 1 van beide varianten, staat dat aangegeven. (Overigens zijn de lesmodules voor vmbo ook bedoeld voor het mbo).

We beschrijven in bijgaand schema de algemene inhoudelijke koppelingen tussen de kerndoelen van digitale geletterdheid in het voortgezet onderwijs en de modules van Doe je digiding! De specifieke koppelingen tussen de kerndoelen en hoe daaraan aandacht wordt besteed binnen de diverse modules van Doe je digiding! vind je [hier](#).

Inhoudelijke koppelingen kerndoelen Digitale geletterdheid met leerdoelen Doe je digiding!

Digitale geletterdheid Kerndoelen	Aansluiting Doe je digiding! - vmbo en havo/vwo modules	Overeenkomsten
Kerdoel 21 A: Digitale systemen	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale Zorg, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Herkennen van digitale systemen van overheid en bedrijven; functioneel inzetten van DigiD, bankdiensten, DUO-systemen

Digitale geletterdheid Kerndoelen	Aansluiting Doe je digiding! - vmbo en havo/vwo modules	Overeenkomsten
Kerdoel 21B: Digitale media en informatie	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale Zorg, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bijbaan, Studeren, Verkeer en vervoer, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Doelgericht zoeken naar betrouwbare informatie op overheidssites, vergelijkingsites, opleidingsinformatie
Kerdoel 21C: Data	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Bijbaan, Zorgverzekering, Digitale Zorg, <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Bank en geldzaken	Begrijpen van dataverwerking door overheid en bedrijven, eigen online identiteit onderzoeken
Kerdoel 23A: Veiligheid en privacy	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Studeren, Verkeer en vervoer, Bank en geldzaken, Wonen, Digitale Zorg <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Verkeer en vervoer, Bank en geldzaken	Veilig omgaan met DigiD, herkennen van fraude, privacy bij gezondheidsapps
Kerdoel 23B: Digitale technologie, jezelf en de ander	<i>Vmbo:</i> Identiteit, Bijbaan <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid	Reflecteren op online identiteit en invloed op sollicitaties, weloverwogen keuzes maken
Kerdoel 23C: Digitale technologie, samenleving en de wereld	<i>Vmbo:</i> Overheid burger en DigiD, Identiteit, Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken, Digitale Zorg, Ondernemen <i>Havo/vwo:</i> Digitale overheid en veiligheid, Studeren, Zorgverzekering, Bank en geldzaken	Verkennen hoe digitale technologie mens en maatschappij beïnvloedt; nadenken over kansen (toegang, gemak) en risico's (fraude, schulden, privacy) Leren hoe je via digitale kanalen meedoet in de samenleving (stemmen, toeslagen aanvragen, huren, ondernemen)

Specifieke leerdoelkoppelingen

Digitale geletterdheid Kerndoel 21A: Digitale systemen

Doelzin: De leerling zet digitale systemen functioneel in.

Concreet:

- Herkennen van digitale systemen die in bedrijven, in de wereld van de media en door de overheid gebruikt worden bij het uitvoeren van taken of het oplossen van problemen.
- Bijhouden van nieuwe technologische ontwikkelingen en hun mogelijkheden en beperkingen.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
- De leerling kan benoemen wat de voordelen en/of nadelen zijn om als burger online te communiceren met de overheid.
- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van Mijn Overheid en de BerichtenBox.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.
- De leerling kan benoemen dat je op de website van de Nederlandse belastingdienst loonheffing kunt terugvragen.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling weet hoe je loonheffing terug moet vragen via de Belastingdienst.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen waar een studentenreisproduct aan te vragen en hoe dit veilig kan.
- De leerling kan de stappen benoemen die hij moet zetten om studiefinanciering aan te vragen.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.

- De leerling kan op de website van het CBR de kosten opzoeken van een theorie- en praktijkexamen voor bromfiets of auto.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en de kosten van het rijbewijs op de website van een gemeente.
- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijsschool.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.
- De leerling kan benoemen dat je bij Dienst Toeslagen zorgtoeslag aan kunt vragen.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingswebsite.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag aan kunt vragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website Dienst Toeslagen.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling weet verschillende voorbeelden te geven van digitale betaalmethodes, inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.
- De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van de bank te vinden.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan de werking van verschillende betaalmethodes benoemen.

Vmbo module Wonen

- De leerling minstens drie verschillende websites benoemen die huurwoningen aanbieden in zijn/haar regio.

Vmbo module Digitale Zorg

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat digitale zorg is.
- De leerling kan voorbeelden geven van verschillende soorten digitale zorg.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling is in staat om online informatie op te zoeken op de website van de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en Ondernemersplein.

Digitale geletterdheid Kerndoel 21B: Digitale media en informatie

Doelzin: De leerling navigeert doelgericht in het digitale media- en informatielandschap voor het verwerven en verwerken van informatie.

Concreet:

- Combineren van geschikte zoekhulpmiddelen, zoekopdrachten en zoekstrategieën.
- Beoordelen van aangeboden en gevonden informatie op betrouwbaarheid en bruikbaarheid, rekening houdend met eigenschappen van bronnen, zoekhulpmiddelen en gebruikte media.
- Reflecteren op de geschiktheid van gebruikte zoekstrategieën, zoekhulpmiddelen en zoekopdrachten voor het verkrijgen van het gewenste resultaat.

Passend bij leerdoelen Doe je digiding!

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van mijn Overheid en de berichtenbox.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende hulpplekken bij hem in de buurt.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.
- De leerling kan een voorbeeld geven van identiteitsdiefstal.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen van identiteitsfraude benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen welke stappen je kunt zetten om een bijbaan te vinden.

Havo/vwo module Bijbaan

- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende soorten bijbanen en bijbehorende leeftijdsrestricties.
- De leerling kan opzoeken welk minimumloon bij zijn/haar eigen leeftijd hoort.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen hoe hij zichzelf kan helpen bij het kiezen van een vervolgopleiding.
- De leerling kan benoemen waar en hoe een studentenreisproduct aan te vragen en hoe dit veilig kan.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.
- De leerling kan op de website van het CBR de kosten opzoeken van een theorie- en praktijkexamen.
- De leerling kan de stappen benoemen die horen bij het aanvragen van een theorie- en praktijkexamen.
- De leerling kan de stappen benoemen voor het aanvragen van een rijbewijs bij de gemeente.
- De leerling kan benoemen waar je een tenaamstelling van een voertuig kunt regelen en welke stappen je daarbij moet zetten.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.
- De leerling kan onderzoek doen naar de aanvraag en kosten van het rijbewijs op de website van de gemeente.
- De leerling kan onderzoek doen naar de wettelijke verkeersregels die gelden voor zijn/haar voertuig.
- De leerling kan onderzoek doen naar verschillende bromfietsverzekeringen en een weloverwogen keuze maken.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het afsluiten van een passende verzekering.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van Zorgtoeslag.
- De leerling kan benoemen hoe bovengenoemde stappen informatievaardig en mediawijs gezet worden.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingssite.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het online regelen van bankzaken.
- De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van een bank te vinden.
- De leerling weet verschillende voorbeelden te geven van digitale betaalmethodes, inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij schulden.

Vmbo module Wonen

- De leerling kan minstens 3 verschillende websites noemen die huurwoningen aanbieden in de eigen regio.
- De leerling kan online informatie opzoeken over huurtoeslag op de website van De Belastingdienst.
- De leerling is in staat om online de premie van verschillende inboedelverzekeringen met elkaar te vergelijken.
- De leerling kan op de website van de gemeente informatie vinden over het doorgeven van een verhuizing.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan gezondheidsinformatie van verschillende websites met elkaar vergelijken.
- De leerling kan beoordelen of online gezondheidsinformatie betrouwbaar is.
- De leerling kan minstens 3 verschillende betrouwbare websites benoemen waar je terecht kunt voor advies of hulp bij fysieke of mentale gezondheidsklachten.
- De leerling is in staat om online gezondheidsinformatie op te zoeken op de website van thuisarts.nl of apotheek.nl.
- De leerling kan verschillende gezondheids- en fitnessapps met elkaar vergelijken qua kosten en privacy.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling is in staat om online informatie te zoeken op de website van De Belastingdienst, de Kamer Van Koophandel en het Ondernemersplein.

Digitale geletterdheid Kerndoel 21C: Data

Doelzin: De leerling verkent het gebruik van data en dataverwerking.

Concreet:

- Redeneren over hoe een dataset een beperkt beeld geeft van de werkelijkheid.
- Uitvoeren van onderzoek met een dataset om een vraag te beantwoorden, een taak uit te voeren of een probleem op te lossen.
- Beschrijven van het gebruik van data door bedrijven, instellingen en overheden.

Passend bij de leerdoelen Doe je digiding!

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan in grote lijnen benoemen bij welke diensten en producten hij zijn DigiD nodig heeft.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.

Havo/vwo module Bank en geldzaken

- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan uitleggen wat vergelijkingssites zijn en waarom de één beter is dan de ander.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat gebruikersdata zijn.
- De leerling kan onderzoeken tot welke gebruikersdata een gezondheids- of fitnessapp toegang heeft.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen schetsen van het delen van je gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.
- De leerling kan een persoonlijke afweging maken over het wel of niet delen van gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.

Digitale geletterdheid Kerndoel 23A: Veiligheid en privacy

Doelzin: De leerling gaat veilig om met digitale systemen, data en de privacy van zichzelf en anderen.

Concreet:

- Kennis hebben van rechten en plichten van individuen en instellingen ten aanzien van de bescherming van persoonsgegevens, data en privacy.
- Herkennen van veiligheidsrisico's bij het gebruik van digitale systemen van bedrijven, instellingen en overheden.
- Beschermen tegen zwakke plekken in gebruikte digitale systemen en netwerken.
- Herkennen hoe anderen omgaan met privacy en de veiligheid van door hen verzamelde of bewaarde data.
- Adequaat omgaan met ongepaste content, ongepast gedrag en veiligheidsrisico's in digitale omgevingen.

Passend bij de leerdoelen Doe je digiding!

Vmbo module De Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan uitleggen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de gevolgen kunnen zijn als iemand jouw DigiD-gegevens heeft.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar veelgebruikte wachtwoordmanagers en virusscanners.

- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.
- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan een voorbeeld geven van identiteitsdiefstal.
- De leerling kan mogelijke gevolgen van identiteitsfraude benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen waar een studentenreisproduct aan te vragen en hoe dit veilig kan.

Vmbo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan opzoeken of een rijkschool een hoog slagingspercentage heeft en of een rij-instructeur bevoegd is om rijles te geven.

Havo/vwo module Verkeer en vervoer

- De leerling kan onderzoek doen naar een betrouwbare rijkschool.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het online regelen van bankzaken.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of de website van een bank echt of nep is.
- De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet hoe er niet in te trappen.

Havo/vwo Module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt als je slachtoffer bent van bankfraude.
- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met een nep-webshop te maken hebt.

Vmbo module Wonen

- De leerling herkent verschillende werkwijzen van malafide woningaanbieders.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan beoordelen of online gezondheidsinformatie betrouwbaar is.
- De leerling kan minstens 3 verschillende betrouwbare websites benoemen waar je terecht kunt voor advies of hulp bij fysieke of mentale gezondheidsklachten.
- De leerling kan verschillende gezondheids- en fitnessapps met elkaar vergelijken qua kosten en privacy.
- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat gebruikersdata zijn.
- De leerling kan onderzoeken tot welke gebruikersdata een gezondheids- of fitnessapp toegang heeft.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen schetsen van het delen van je gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.

- De leerling kan een persoonlijke afweging maken over het wel of niet delen van gebruikersdata in een gezondheids- of fitnessapp.
- De leerling kan aangeven wie recht heeft op inzage in medische dossiers.

Digitale geletterdheid Kerndoel 23B: Digitale technologie, jezelf en de ander

Doelzin: De leerling maakt weloverwogen keuzes bij het gebruik van digitale technologie en digitale media.

Concreet:

- Evalueren van de invloed van digitale technologie en digitale media op eigen denken en gedrag en op de interactie met anderen.
- Reflecteren op en vormgeven van de eigen online identiteit in relatie met anderen.
- Analyseren hoe digitale technologie, digitale media en de samenleving elkaar wederzijds beïnvloeden.

Passend bij de leerdoelen Doe je digiding!

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen door welke onderdelen je identiteit onder andere gevormd wordt.
- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.
- De leerling kan onderscheid maken tussen persoonlijke en officiële identiteit.
- De leerling kan enkele voorbeelden noemen van de officiële identiteit.

Vmbo module Bijbaan

- De leerling kan benoemen waarom je online identiteit invloed kan hebben op je sollicitatie.

Digitale geletterdheid Kerndoel 23C: Digitale technologie, samenleving en de wereld

Doelzin: De leerling analyseert hoe digitale technologie, digitale media en de samenleving elkaar wederzijds beïnvloeden.

Concreet:

- Verkennen van mogelijkheden om digitale technologie en digitale media te benutten bij het vormgeven van maatschappelijke betrokkenheid.
- Verkennen van mogelijkheden om de ontwikkeling van digitale technologie en digitale media te sturen en te reguleren en daarmee menselijke en democratische waarden te beschermen.
- Redeneren over kansen en risico's van het gebruik van digitale technologie in de samenleving vanuit ethisch, sociaal, economisch en ecologisch perspectief.

- Analyseren hoe samenlevingen afhankelijk zijn van digitale technologie en van grote technologiebedrijven.
- Beschrijven van ethische dilemma's bij het maken van keuzes voor de toekomst die gerelateerd zijn aan ontwikkelingen van digitale technologie en digitale media.

Passend bij de leerdoelen Doe je digiding!

Vmbo module Overheid, burger en DigiD

- De leerling kan uitleggen wat een DigiD is.
- De leerling kan benoemen wat er kan gebeuren als iemand anders de inloggegevens van jouw DigiD heeft.
- De leerling kan benoemen hoe je als burger met de overheid kunt communiceren.
- De leerling kan benoemen wat de voordelen en/of nadelen zijn om als burger online te communiceren met de overheid.
- De leerling kan benoemen wat de functie is van MijnOverheid en de BerichtenBox.
- De leerling kan aangeven welke (overheids)zaken je geregeld moet hebben als je 18 jaar wordt.

Havo/vwo module Digitale overheid en veiligheid

- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.
- De leerling kan uitleggen waar een sterk wachtwoord aan moet voldoen.
- De leerling kan zelfstandig onderzoek doen naar wachtwoordmanagers en virusscanners.
- De leerling kan benoemen wat je kunt doen om de kans te verkleinen dat je wordt gehackt.
- De leerling kan uitleggen wat identiteitsfraude is.
- De leerling kan een inschatting maken van zijn eigen digitale veiligheid.
- De leerling kan benoemen welke rol de (digitale) overheid in zijn leven speelt.
- De leerling kan vijf overheidsinstanties noemen waar hij/zij tussen 14–21 jaar mee te maken krijgt.
- De leerling kan onderzoek doen naar hulpplekken in de buurt.

Vmbo module Identiteit

- De leerling kan uitleggen wat de functie van DigiD is.
- De leerling kan een voorbeeld geven van identiteitsdiefstal.
- De leerling kan de mogelijke gevolgen van identiteitsfraude benoemen.
- De leerling kan uitleggen wat je kunt doen om identiteitsfraude te voorkomen.
- De leerling weet hoe je een veilige kopie van je ID-bewijs kunt maken.
- De leerling kan uitleggen wat een fake-ID is en waar je dit aan kunt herkennen.
- De leerling kan onderzoek doen naar zijn/haar eigen online identiteit.
- De leerling kan onderscheid maken tussen persoonlijke identiteit en officiële identiteit.
- De leerling kan benoemen hoe je je naam en/of geslacht op je ID-bewijs kunt laten wijzigen.

Vmbo module Studeren

- De leerling kan benoemen wanneer en hoe je je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan uitleggen hoe en waar je studiefinanciering aanvraagt.

- De leerling kan benoemen dat DUO onderdeel is van de overheid en waarvoor je daar terecht kunt.

Havo/vwo module Studeren

- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.

Vmbo module Zorgverzekering

- De leerling kan benoemen dat Nederlandse burgers zorgtoeslag kunnen aanvragen bij Dienst Toeslagen.
- De leerling kan de stappen benoemen die nodig zijn voor het aanvragen van zorgtoeslag.
- De leerling kan de gevolgen benoemen van een betalingsachterstand.

Havo/vwo module Zorgverzekering

- De leerling kan verschillende zorgverzekeringen vergelijken op een vergelijkingsite.
- De leerling kan onderzoeken hoe je zorgtoeslag kunt aanvragen.
- De leerling kan een proefberekening maken via de website van Dienst Toeslagen.
- De leerling kan benoemen wat de gevolgen kunnen zijn van een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar.
- De leerling weet waar hij/zij hulp kan krijgen bij zorgverzekering, zorgtoeslag of schulden.

Vmbo module Bank en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of hij/zij op de echte website van een bank zit.
- De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet wat hij/zij moet doen om er niet in te trappen.

Havo/vwo module Bank- en geldzaken

- De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen wanneer je met bankfraude te maken hebt.
- De leerling kan uitleggen hoe je de veiligheid van een URL kunt controleren.

Vmbo module Wonen

- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het inschrijven voor een sociale huurwoning.
- De leerling kan via de Belastingdienst een proefberekening invullen voor huurtoeslag.
- De leerling kan de stappen beschrijven die horen bij het aanvragen van huurtoeslag.
- De leerling kan via de gemeente digitaal een verhuizing doorgeven.
- De leerling kan de post en administratie van (overheids)instanties digitaal bijhouden.

Vmbo module Digitale zorg

- De leerling kan gezondheidsinformatie van verschillende websites met elkaar vergelijken.
- De leerling kan beoordelen of online gezondheidsinformatie betrouwbaar is.
- De leerling kan verschillende gezondheids- en fitnessapps met elkaar vergelijken qua kosten en privacy.
- De leerling kan onderzoeken tot welke gebruikersdata een gezondheids- of fitnessapp toegang heeft.

- De leerling kan de mogelijke gevolgen schetsen van het delen van je gebruikersdata.
- De leerling kan een persoonlijke afweging maken over het wel of niet delen van zijn/haar gebruikersdata.

Vmbo module Ondernemen

- De leerling is in staat om online informatie te zoeken bij Belastingdienst, KvK en Ondernemersplein.
- De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de KvK.
- De leerling kan aangeven wat het betekent om btw-plichtig te zijn.
- De leerling kan uitzoeken hoeveel btw een ondernemer moet rekenen.